

Національний технічний університет України
«КИЇВСЬКИЙ ПОЛІТЕХНІЧНИЙ ІНСТИТУТ
імені ІГОРЯ СІКОРСЬКОГО»

Емблем
а
кафедр
и

Назва кафедри, що
забезпечує
викладання

Переклад фахових медичних текстів

Кафедра теорії,
практики та
перекладу
німецької
мови

Реквізити дисципліни

Рівень вищої
освіти

Перший (бакалаврський)

Галузь знань	03 Гуманітарні науки
Спеціальність	035 Філологія
Освітня програма	Германські мови та літератури (переклад включно), перша - німецька
Статус дисципліни	Вибіркова
Форма навчання	Очна (денна)
Рік підготовки, семестр	4 курс, весняний (другий) семестр
Обсяг КМ	4 кредити (120 годин): 54 годин – практичні заняття, 66 година – СРС;
Семестровий контроль/ контрольні заходи	залік
Розклад занять	http://roz.kpi.ua
Мова викладання	Українська/Німецька
Інформація про керівника курсу / викладачів	кандидат філологічних наук, доцент, доцент кафедри теорії, практики та перекладу німецької мови Дзикович Ольга Володимирівна https://ktpnm.kpi.ua/node/1458
Розміщення курсу	-

Програма дисципліни

1. Опис дисципліни, її мета, предмет вивчення та результати навчання

Освітня компонента стосується як усного, так і письмового перекладу в галузі медицини, тому є невід'ємним елементом становлення компетентного перекладача, як посередника не тільки повсякденного спілкування, але й фахового. Оскільки переклад у галузі медицини є одним з найбільш затребуваних напрямів фахового перекладу, опанування освітнього компонента

«Переклад фахових медичних текстів» дозволить здобувачам зайняти свою нішу на ринку надання перекладацьких послуг. Основна складність перекладу медичних текстів полягає в розвиненій системі термінів, великій кількості скорочень, а також абсолютно різних правилах оформлення типових документів в різних країнах. Основною перевагою

освітнього компоненту є те, що після його засвоєння здобувач набуває базової фахової компетентності перекладача у галузі медицини и зможе виконувати перекладацькі завдання, які диктує сьогодення.

Метою дисципліни «Переклад фахових медичних текстів» є формування у здобувачів базової фахової перекладацької компетентності в галузі медицини, що є необхідною для успішного виконання професійних перекладацьких завдань у сучасних умовах. Цей курс охоплює як письмовий, так і усний переклад, готуючи студентів до роботи в одному з найбільш складних і водночас затребуваних напрямів фахового перекладу. Оволодіння медичним перекладом передбачає засвоєння спеціалізованої термінології, розуміння численних скорочень, а також знання щодо різних форматів медичних документів, прийнятих у різних країнах. Таким чином, дисципліна спрямована не лише на розвиток мовних навичок, але й на професійну підготовку перекладача як фахового посередника у сфері медицини. Засвоєння цього курсу дозволить здобувачам зайняти конкурентну нішу на ринку перекладацьких послуг, забезпечуючи їх необхідними знаннями та вміннями для якісного та точного перекладу медичних матеріалів.

Силабус дисципліни «Переклад фахових медичних текстів» розроблений на основі принципу систематичності та послідовності, який пов'язаний як з організацією вивчення навчального матеріалу, так і з системою дій студентів щодо його засвоєння, що дозволяє передбачити необхідні навчальні завдання та види діяльності, які потрібні студентам для досягнення очікуваних результатів навчання, а потім спроектувати навчальний досвід таким чином, щоб максимально збільшити можливості студентів досягти бажаних результатів. Зазначені принципи є визначальними щодо вибору відповідних методів та форм, передбачаючи особистісно-орієнтований, антропоцентричний підхід, створюючи сприятливі умови для творчого розвитку особистості студента та його автономності. Силабус побудований таким чином, що для вивчення кожної наступної теми студентам необхідно застосовувати знання й уміння, отримані в попередній. На заняттях студент(к)и матимуть змогу ознайомитись зі специфікою перекладу у галузі медицини та фармації, що власне і є **предметом освітньої компоненти**.

У результаті вивчення дисципліни «Переклад фахових медичних текстів» він/вона зможе:

спілкуватися державною та іноземною мовами як усно, так і письмово (ЗК 3, ЗК 9);

- бути критичним і самокритичним (ЗК 4);
- учитися й оволодівати сучасними знаннями (ЗК 5);
- пошук, опрацювання та аналіз інформації з різних джерел (ЗК 6);
- виявляти, ставити та вирішувати проблеми (ЗК 7), зокрема у галузі перекладу медичних документів;
- працювати в команді та автономно (ЗК 8);
- абстрактно мислити, використовувати аналіз і синтез (ЗК 11);
- застосовувати знання у практичних ситуаціях (ЗК 12), зокрема використовувати у перекладі базові знання галузі медицини;
- використовувати у професійній діяльності знання з теорії та історії німецької та української мов (ФК 3);
- збирати та аналізувати, систематизувати та інтерпретувати мовні факти для перекладу медичних текстів (ФК 9);
- вільно оперувати спеціальною термінологією галузі медицини для розв'язання професійних завдань із перекладу (ФК 10);
- здійснювати адекватний письмовий та усний переклад медичних текстів відповідно до чинних нормативних вимог (ФК 16);

- здійснювати постперекладацьке саморедагування та контрольне редагування тексту перекладу (ФК 18).

Після засвоєння дисципліни студент(к)и мають продемонструвати певні **програмні результати навчання**:

- ПРН4: Вільно спілкуватися з професійних питань із фахівцями та нефахівцями державною та іноземними мовами усно та письмово, використовувати їх для організації ефективної міжкультурної комунікації.
- ПРН5: Ефективно працювати з інформацією: добирати необхідну інформацію з різних джерел, критично аналізувати й інтерпретувати її, впорядковувати, класифікувати й систематизувати.
- ПРН8: Використовувати інформаційні й комунікаційні технології у професійній діяльності, зокрема для реалізації конкретних перекладацьких завдань з використанням спеціалізованого програмного забезпечення.
- ПРН15: Зіставляти різні одиниці мови і мовлення з метою визначення ключової інформації в оригінальному тексті.
- ПРН16: Здійснювати лінгвістичний і перекладознавчий аналіз текстів різних стилів і жанрів, описувати соціолінгвальну ситуацію.

2. Пререквізити та постреквізити дисципліни (місце в структурно-логічній схемі навчання за відповідною освітньою програмою)

Освітня компонента «Переклад фахових медичних текстів» вивчається протягом восьмого семестру навчання. Необхідною передумовою для опанування цієї освітньої компоненти є компетентності, здобуті після освітнього компонента «Основи перекладознавства». Слід зауважити, що дисципліна «Переклад фахових медичних текстів» є комплементарною до освітніх компонентів «Практичний курс перекладу. Частина 1», «Практичний курс перекладу. Частина 2», «Практичний курс перекладу. Частина 3» та «Практичний курс перекладу. Частина 4». Рівень володіння німецькою мовою для успішного засвоєння дисципліни повинен бути не нижче рівня B2 за Загальноєвропейськими Рекомендаціями з мовної освіти:

<http://www.univ.kiev.ua/ru/resources/tests4>

Також здобувачки та здобувачі повинні мати базові знання в галузі теорії та практики перекладу.

3. Зміст дисципліни

Розділ 1.

Тема 1.1. Медикаменти та їх різновиди

Тема 1.2. Симптоми та прояви захворювання

Тема 1.3. Класифікації болю

Розділ 2.

Тема 2.1. Невиліковні

хвороби

Тема 2.2. Паліативна медицина

Тема 2.2. Медична комунікація в ускладнених умовах

Розділ 3.

Тема 3.1. Консультації

Тема 3.2. Ведення прийому

Тема 3.3. Здійснення віддаленого нагляду

Розділ 4.

Тема 4.1. Анамнез

Тема 4.2. Обстеження

Тема 4.3. Способи діагностики

Розділ 5.

Тема 5.1. Унаочнення результатів

дослідження Тема 5.2. Медична документація

Тема 5.3. Опис хвороби

Розділ 6.

Тема 6.1. Пошук лікаря

Тема 6.2. Запис до лікаря

Тема 6.3. Комунікація з лікарем

Розділ 7.

Тема 7.1. Надавання невідкладної медичної допомоги

Тема 7.2. Консиліум

Тема 7.3. Представлення результатів обговорення

Розділ 8.

Тема 8.1. Домашній догляд

Тема 8.2. Неврологія

Тема 8.3. Надзвичайні ситуації

4. Навчальні матеріали та ресурси

Успішне засвоєння дисципліни передбачає використання **основної** літератури:

1. Fachübersetzen (Deutsch). Teil 1. Medizin = Практичний курс галузевого перекладу (німецька мова). Частина 1. Медицина: навчальний посібник для студентів. спец. 035 «Філологія» / О.В. Дзикович, Н. О. Моїсєєва. – Київ : КПІ ім. Ігоря Сікорського, 2024. – 108 с.
URL: <https://ela.kpi.ua/browse/title?scope=f5bc62af-aec0-4171-a456-adb533819312>

2. Sabine Kaldemorgen, Susanne Thiel, Cosima Wittmann, Jacqueline Dr. Thommes. Trainingseinheiten. Deutsch Medizin. telc gGmbH, Frankfurt am Main, 2020.

та **додаткової** (електронні ресурси):

1. Академічний тлумачний словник української мови. [Електронний ресурс]. - Режим доступу: URL: <http://sum.in.ua> (дата звернення: 16.11.2023).

2. Великий німецько-український, українсько-німецький словник 270 000 слів та словосполучень / укл. О. Мазур – Донецьк: ТОВ «Глорія Трейд», 2011. – 792 с.

3. Латино-український і українсько-латинський словник ветеринарно-медичних термінів, Київ

2004 <https://studfile.net/preview/6849725/> (дата звернення: 16.11.2023).

4. Медичний словник та медична термінологія [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://medterms.com.ua>. (дата звернення: 16.11.2023).

5. Словник медичної термінології/ укл. І.М.Кириченко, С. Василевський, О. Ізюмова, – Держ. Мед. Видавництво, Київ, 2006. [Електронний ресурс]. - Режим доступу:

<http://www.eudusa.org/NTShOnline/17.pdf> (дата звернення: 16.11.2023).

6. Словник медичної термінології/ укл. М. Ф. Кніпович [Електронний ресурс]. - Режим доступу:

<http://eudusa.org/NTShOnline/Book12.pdf> (дата звернення: 16.11.2023).

7. Тлумачний словник німецької мови Duden. [Електронний ресурс]. - Режим доступу:

<https://www.duden.de/woerterbuch> (дата звернення: 16.11.2023).

Навчальний контент

5. Методика опанування освітньої компоненти

Навчання здійснюється на основі студентоцентрованого підходу та стратегії взаємодії викладача і студента з метою засвоєння студентами матеріалу та формуванню у них відповідних компетентностей.

Під час навчання застосовуються метакогнітивні, когнітивні та соціально-афективні стратегії. Ці стратегії в залежності від особливостей навчально-пізнавальної діяльності студентів реалізуються через:

- пояснювально-ілюстративний (інформаційно-рецептивний) метод: викладач організовує сприйняття з подальшим усвідомленням студентами інформації, а студенти здійснюють сприйняття (рецепцію), осмислення і запам'ятовування її;
- репродуктивний метод: викладач дає завдання, у процесі виконання якого студенти здобувають уміння застосовувати знання за зразком;
- метод проблемного виконання: викладач формулює проблему і вирішує її, студенти стежать за ходом творчого пошуку (студентам подається своєрідний еталон творчого мислення);
- частково-пошуковий (евристичний) метод: викладач формулює проблему, поетапне вирішення якої здійснюють студенти під його керівництвом (при цьому відбувається поєднання репродуктивної та творчої діяльності студентів);
- дослідницько-мотиваційний метод: викладач ставить перед студентами проблему, і ті вирішують її самостійно, висувачи ідеї, перевіряючи їх, підбираючи для цього необхідні джерела інформації, прилади, матеріали тощо.

В залежності від походження інформації і мети використовуються різноманітні форми навчання: робота в парах, робота в групах, самостійна робота, робота перед аудиторією тощо.

Усі методи і форми навчання мають на меті стимулювати пізнавальну діяльність студентів, їхню активність на заняттях, самостійність, креативність, що є визначальними факторами мотивації здобувачів до вивчення освітньої компоненти «Комунікативна та мовна медіація в перекладі».

На заняттях застосовується інноваційна тенденція до посилення комунікативної спрямованості навчального процесу спілкування. Комунікативний підхід орієнтований на організацію процесу навчання, адекватного процесу реального спілкування завдяки моделюванню основних закономірностей мовленнєвого спілкування, а саме:

- діяльнісний характер мовленнєвого спілкування, що втілюється в комунікативній поведінці викладача як учасника процесу спілкування та навчання і в комунікативно вмотивованій, активній поведінці студента як суб'єкта спілкування та навчання;
- предметність процесу комунікації, яка має бути змодельована обмеженням, але точно визначеним набором предметів обговорення;
- ситуації спілкування, що моделюються, як найтипівіші варіанти стосунків

студентів між собою;

- мовленнєві засоби, які забезпечують процес спілкування та навчання в даних ситуаціях.

Для ефективної комунікації з метою розуміння структури та змісту дисципліни, кращого засвоєння матеріалу та інноваційної форми контролю використовуються такі інструменти комунікації, як електронна пошта, Viber та електронний кампус за допомогою яких:

- спрощується розміщення та обмін навчальним матеріалом;
- здійснюється надання зворотного зв'язку студентам стосовно навчальних завдань та змісту дисципліни;
- оцінюються навчальні завдання студентів у швидший спосіб;
- ведеться облік виконання студентами плану дисципліни, графіку виконання навчальних завдань та оцінювання студентів.

Під час навчання та для взаємодії зі студентами використовуються сучасні інформаційно- комунікаційні та мережеві технології для вирішення навчальних завдань, а також платформи проведення дистанційних занять.

6. Зміст дисципліни, розподіл навчального часу на практичні заняття та самостійну роботу

Для успішного засвоєння дисципліни пропонується такий календарно-тематичний план **практичних занять**:

№ заняття	Зміст заняття, питання, що виносяться на опрацювання, література та завдання на СРС	Аудит. години	Час на СРС
1	Вступне заняття, проведення якого має на меті знайомство зі студент(к)ами, опитування щодо очікувань, роз'яснення всіх видів роботи та завдань, оголошення програмних результатів навчання, контрольних заходів та термінів виконання	2	3
2,3	Розділ 1. Тема 1.1. Медикаменти та їх різновиди Тема 1.2. Симптоми та прояви захворювання Література: 1, частина 1-2. Завдання на СРС: 2, Ч. 1, Текст 1	4	4
4	Розділ 1. Переклад сьогодні Тема 1.3. Тема 1.3. Класифікації болю Література: 1, частина 3 Завдання на СРС: 2, Ч. 1, Текст 2	3	4
5	Розділ 2. Тема 2.1. Невиліковні хвороби Література: 1, частина 4 Завдання на СРС: : 2, Ч. 1, Текст 3	2	3
6,7	Розділ 2. Тема 2.2. Паліативна медицина Тема 2.2. Медична комунікація в ускладнених умовах Література: 1, частина 5-6 Завдання на СРС: : 2, Ч. 1, Текст 4	4	4

8	Розділ 3. Тема 3.1. Консультації Література: 1, частина 7 Завдання на СРС: 2, Ч. 1, Текст 5	2	4
9,10	Розділ 3. Тема 3.2. Ведення прийому Тема 3.3. Здійснення віддаленого нагляду	4	4

	Література: 1, частина 8-9 Завдання на СРС: 2, Ч. 1, Текст 6		
11	Розділ 4. Тема 4.1. Анамнез Література: 1, частина 10 Завдання на СРС: 2, Ч. 1, Текст 7	3	4
12	Розділ 4. Тема 4.2. Обстеження Література: 1, частина 11 Завдання на СРС: 2, Ч. 1, Текст 7	2	3
13	Розділ 4. Тема 4.3. Способи діагностики Література: 1, частина 12 Завдання на СРС: 2, Ч. 1, Текст 8	2	4
14,15	Розділ 5. Тема 5.1. Унаочнення результатів дослідження Тема 5.2. Медична документація Література: 1, частина 13-14 Завдання на СРС: 2, Ч. 1, Текст 9	4	4
16	Розділ 5. Тема 5.3. Опис хвороби Література: 1, частина 15 Завдання на СРС: 2, Ч. 1, Текст 10	2	3
17,18	Розділ 6. Тема 6.1. Пошук лікаря Тема 6.2. Запис до лікаря Література: 1, частина 16-17 Завдання на СРС: 2, Ч. 1, Текст 11	4	4
19,20	Розділ 6-7. Тема 6.3. Комунікація з лікарем Тема 7.1. Надавання невідкладної медичної допомоги Література: 1, частина 18-19 Завдання на СРС: 2, Ч. 1, Текст 12-13	4	4
21	Розділ 7. Тема 7.2. Консиліум Тема 7.3. Представлення результатів обговорення Література: 1, частина 20-21 Завдання на СРС: 2, Ч. 1, Текст 14-15	4	4

22,23	Розділ 8. Тема 8.1. Домашній догляд Тема 8.2. Неврологія Тема 8.3. Надзвичайні ситуації Література: 1, частина 22-24 Завдання на СРС: 1. Повторення та закріплення матеріалу 2. Підготовка до МКР	2	2+2
24	Написання МКР. Підготовка до заліку	2	0
25	Заняття на підвищення рейтингу	2	0
	Залік		6
	Всього	54	66

7. Самостійна робота студентів

Дисципліна передбачає такі види самостійної роботи: підготовка до практичних занять (виконання СРС), МКР та заліку. Час, відведений на кожен з цих видів самостійної роботи, вказаний у п. 6.

Політика та контроль

8. Політика дисципліни

Відвідування занять

Система оцінювання орієнтована на отримання балів за підготовку проєктів і виконання тестів на заняттях, тому невідвідування пар суттєво знижує рейтинг студента.

Кожен студент має право відпрацювати пропущені з поважної причини (лікарняний, мобільність тощо) заняття за рахунок самостійної роботи. Детальніше за посиланням: http://osvita.kpi.ua/sites/default/files/downloads/Pol_potocnyi_kalendar_semestr_kontrol.pdf.

Академічна доброчесність

Політика та принципи академічної доброчесності визначені у розділі 3 Кодексу честі Національного технічного університету України «Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського» (<https://kpi.ua/code>), а також у Положенні про систему запобігання академічному плагиату в КПІ ім. Ігоря Сікорського (<https://osvita.kpi.ua/node/47>).

Процедура оскарження результатів контрольних заходів

Процедура оскарження результатів контрольних заходів

Здобувачі мають можливість порушити будь-яке питання, яке стосується процедури контрольних заходів та очікувати, що воно буде розглянуто згідно із наперед визначеними процедурами.

Здобувачі мають право оскаржити результати контрольних заходів, але обов'язково із наведенням аргументованого пояснення, з яким критерієм оцінювання вони не погоджуються. З положенням про апеляції в КПІ ім. Ігоря Сікорського можна ознайомитися за покликанням: <https://osvita.kpi.ua/node/182>.

Інклюзивне навчання

Дисципліна «Переклад у галузі медицини» може викладатися для більшості студентів з особливими освітніми потребами.

9. Види контролю та рейтингова система оцінювання результатів навчання (РСО)

№ з/п	Контрольний захід	%	Ваговий бал	Кіл-ть	Всього
1.	Практичні заняття	80%	4	20	80
2.	МКР	20%	20	1	20
	Всього				100

ПОТОЧНИЙ КОНТРОЛЬ

Критерії нарахування балів:

1. Проєкти

Ваговий бал – 20

Максимальна кількість балів за такими видами роботи становить 4x20=80 балів.

Критерії оцінювання:

- «відмінно» - 4-3,5 балів – повне, бездоганне виконання завдання відповідно поставленим вимогам. Враховано всі аспекти перекладу та дотримано термін здачі.
- «добре» - 3-2,5 балів – достатньо повне, але не бездоганне виконання завдання відповідно поставленим вимогам. Допущено неточності. Враховано не всі аспекти перекладу, але дотримано термін здачі.
- «задовільно» - 2-1,5 балів – неповне, посереднє виконання завдання відповідно не всім поставленим вимогам. Не враховано всі аспекти перекладу та не дотримано термін здачі.
- «незадовільно» - 0 балів – невиконання умов, або неготовність студента до здачі завдання.

2. МКР:

Ваговий бал – 20

Максимальна кількість балів 20х1=20

МКР складається з 2 завдань. Кожне завдання оцінюється в 10 балів. Максимальний бал за всю контрольну роботу – 20 балів (2 виконаних завдання). МКР має 5 варіантів. Студент виконує переклад тексту та вправу до нього. За переклад він отримує 10 балів, та за виконання вправи 10 балів.

Критерії оцінювання:

«відмінно» - 20-18 б.

«добре» - 17,5-15 б.

«задовільно» - 14,5-12 б.

«незадовільно» - 0 б. (якщо студент набрав менше, ніж 12 б., то МКР оцінюється у 0 балів).

КАЛЕНДАРНИЙ КОНТРОЛЬ

№ атестації	Термін атестації	Умови отримання атестації
Перша атестація	7-ий тиждень	Поточний рейтинг не менше 16 балів (50% від максимально можливого поточного рейтингу)
Друга атестація	13-ий тиждень	Поточний рейтинг не менше 36 балів (50% від максимально можливого поточного рейтингу)

СЕМЕСТРОВА АТЕСТАЦІЯ СТУДЕНТІВ

До заліку допускаються всі студенти незалежно від початкового рейтингу.

Для отримання заліку з дисципліни «автоматом» потрібно мати рейтинг не менш, ніж 60 балів. Студенти, які наприкінці семестру мають рейтинг менше 60 балів, а також ті, хто хоче підвищити оцінку у системі ECTS, виконують залікову контрольну роботу, і ця рейтингова оцінка є остаточною. Контрольне завдання цієї роботи складається із 4 завдань, що приблизно відповідають наповненню всіх розділів робочої програми. У разі написання залікової контрольної роботи на оцінку, нижчу за отриману автоматом, попередній рейтинг з дисципліни скасовується і до залікової відомості заноситься сума балів за залікову контрольну роботу («жорстка» PCO).

Завдання залікової контрольної роботи оцінюються у 100 балів максимум і містять 2 тексти на переклад (25*2=50 балів), та дві вправи до них (25*2=50 балів). Таким чином,

студент має виконати завдання на 60%, набравши мінімум 60 балів.

Таблиця переведення рейтингових балів до оцінок за університетською шкалою

Бали	Оцінка за університетською шкалою
100 ... 95	Відмінно
94 ... 85	Дуже добре
84 ... 75	Добре
74 ... 65	Задовільно
64 ... 60	Достатньо
Менше 60	Незадовільно

Детальну інформацію про поточний, календарний та семестровий контроль результатів навчання в КПІ ім. Ігоря Сікорського можна знайти за покликанням:

<https://osvita.kpi.ua/node/32>.

10. Додаткова інформація з дисципліни

Відповідно до Положення про визнання в КПІ ім. Ігоря Сікорського результатів навчання, набутих у неформальній / інформальній освіті здобувачі ВО мають можливість зарахувати результати свого навчання в інших формах освіти (наприклад, сертифікати про проходження дистанційних чи онлайн-курсів за відповідною тематикою). Детальніше: <https://osvita.kpi.ua/node/179>.

Робочу програму дисципліни (силабус):

Розроблено

доценткою кафедри теорії, практики та перекладу німецької мови, канд. філол. наук, доценткою Дзикович Ольгою Володимирівною.

Ухвалено

кафедрою теорії, практики та перекладу німецької мови ФЛ (протокол № 11 від 03.06.2025 р.)

Погоджено

Методичною комісією ФЛ (протокол № 12 від 11.06.2025 р.)

Переглянуто на засіданні МК (протокол №3 від 15.10.2025 р.)